

عنوان مقاله:

تبیین تأثیر تجربه فضایی مساجد بر ترمیم روان (مطالعه موردی مسجد گوهرشاد)

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 11، شماره 38 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده‌گان:

پیام دادر - دانشجوی دکتری گروه معماری، واحد بین المللی کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، جزیره کیش، ایران.

لیلی کریمی فرد - استادیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، تهران، ایران

فریبیز دولت ایادی - استادیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

معماری مساجد در ایران یکی از مهم‌ترین کاربری‌هایی است که در طول تاریخ در جهت ترمیم روان، ساخته شده و با توجه به اهمیت مقام معنوی این مکان‌ها، موردنظره زائران از حیث فضایی آرام بخش همراه با تجلی باورهای عرفانی بوده است. اما در دوره کنونی در حوزه ساخت مساجد، توجه به مسئله ترمیم و بهبود روان غافل مانده و این امر ناشی از عدم شناخت و پرداخت کافی به آن در پژوهش‌های راهبردی است. بر این اساس، هدف اصلی پژوهش حاضر تحلیل تجربه فضایی مساجد به منظور ترمیم روان مخاطبان آن، در راستای ضرورت بازتولید کیفیت فضایی مساجد تاریخی در مساجد عصر حاضر است و در این راستا از رویکرد کیفی و روش استدلال منطقی که در آن سه قضیه تجربی، تحلیلی و متافیزیکی در جهت راهبرد تحقیق مطرح شده اند و در نمونه موردی (مسجد گوهرشاد شهر مشهد) استفاده شده است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که کیفیت تجربه فضایی در مسجد گوهرشاد با تنوع ظهور عناصر کالبدی از ابتدا تا انتهای و در تک تک فضاهای این مسجد مبنی بر دیدگاه آرامش و بهبود ترمیم روان زائر شکل گرفته است. ضمن آنکه در تحلیل بنا، به انتکای فهم ترمیم روان از طریق تجربه فضایی، حضور در فضای مسجد و استشمام هوا همراه با بوی نم و باد مطلوب در همانگی با دریافت‌های حسی از فضا بیرونی مسجد، عالمی وصف ناپذیر را به نمایش درآورده است که در جهت بهبود درک این عالم وصف ناپذیر تنشیات، فرم، مصالح، حرکت از زمین به آسمان، چه در محیط داخلی و چه خارجی، قابل درک است.

کلمات کلیدی:

فضای تجربه فضایی، ترمیم روان، معماری مساجد، مسجد گوهرشاد

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:<https://civilica.com/doc/2030430>